

Analýza potenciálu biomasy v katastri obce Poniky



Vojenské mapovanie Uhorska – 1809 – 1869

bowa Skala Kostelná

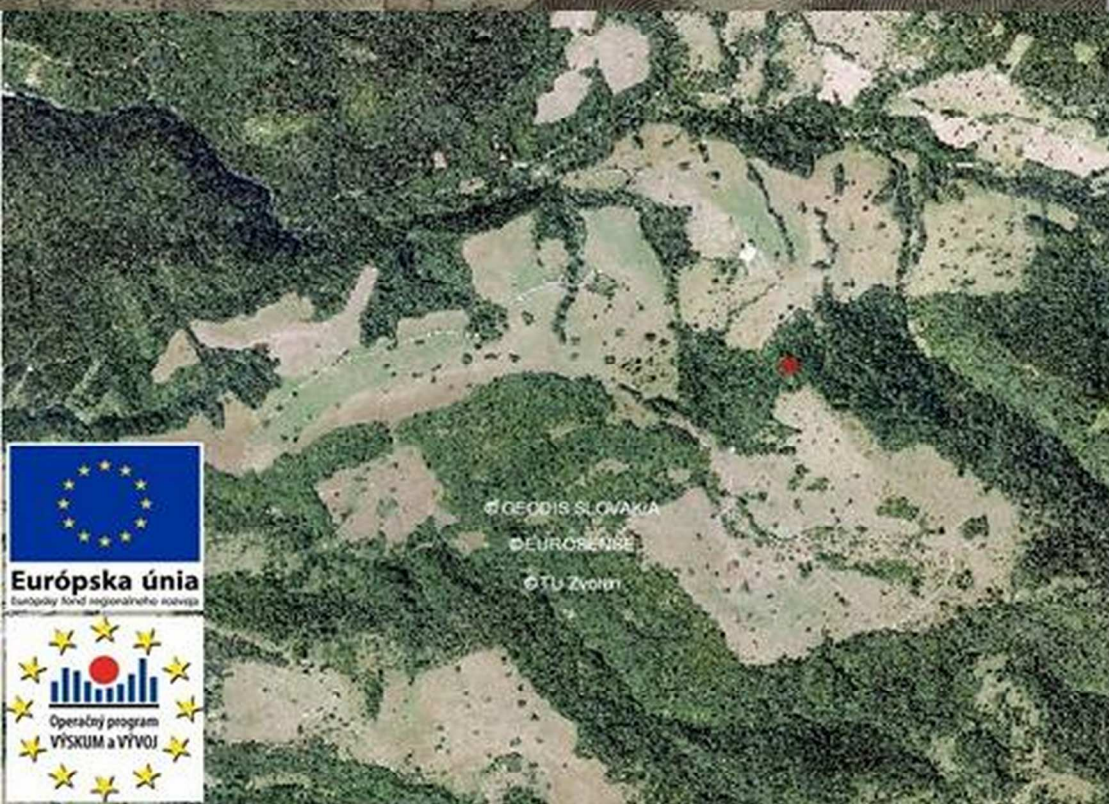
anowa

ross Stollen

Hawranowo Wr.

Strakowo Wr.

Layers provided by [Academic Adressa Ltd](#)
Data provided by [Dietrichsches Staatsarchiv](#)
Georeference method by Gábor Timár and Gábor Molnár (Department of Geophysics and Space Science, ELTE)
Data CC-BY-SA by [OpenStreetMap](#)



Letecká snímka z roku 1950



Ciele štúdie

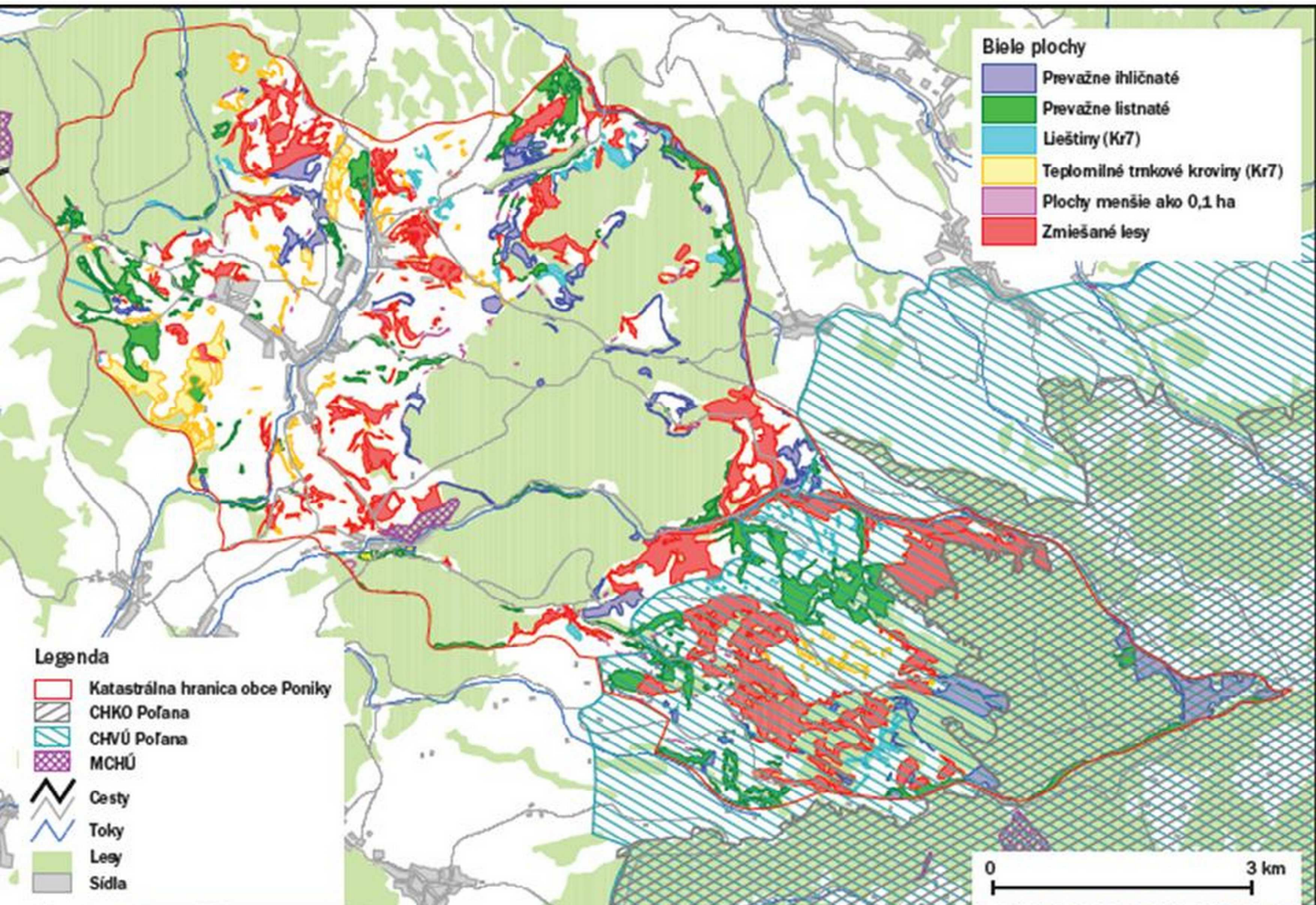
- zmapovanie zásob biomasy na lesnej aj poľnohospodárskej pôde
- bilancia využiteľných zásob
- stanovenie regulatívov a odporúčaní pre trvaloudržateľné využívanie biomasy

Postup pri spracovaní analýzy

- zmapovanie biotopov na lesnej aj poľnohospodárskej pôde
- prieskum zameraný na výskyt chránených druhov živočíchov
- stanovenie zásob biomasy na využívanej poľnohospodárskej pôde, v lesných porastoch aj na bielych plochách
- konzultácie s miestnymi lesníkmi a poľnohospodármi
- stanovenie využiteľných zásob biomasy so zohľadnením technických aspektov a obmedzení z pohľadu ochrany prírody
- návrh odporúčaní trvaloudržateľného využívania biomasy

Hlavné výsledky štúdie

- v lesoch je len malý potenciál voľnej biomasy pre energetické účely
- z hľadiska vývoja lesov je predpoklad zvyšovania podielu menej kvalitného dreva využiteľného pre energetické účely
- potenciál voľnej poľnohospodárskej biomasy je tiež obmedzený, navyše silno závislý od priebehu počasia v danom roku
- najväčší potenciál bol zistený na bielych plochách (prevažne v katastri vedených ako trvalé trávne porasty) – udržateľným spôsobom by sa ročne dalo získať viac ako 1000 ton biomasy
- okrem menších výnimiek však nie je záujem o poľnohospodárske využitie bielych plôch po prípadnom vyrúbaní drevín



Tab. 1. Výhľad na biomasu pre biele plochy s obmedzujacimi podmienkami z hľadiska CH

Typ bielej plochy	Ochrana/ obmedzenie	Výmera (ha)	Hrubina bez kôry (t)	Kôra (t)	Tenčina a veby (t)	Asimilačné orgány (t)	Korene a pne (t)	Mŕtve drevo (t)	Biomasa spolu (t)	Biomasa spolu po obmedzení (t)
Prevažne ihličnaté ≥ 75 %	5 SOP	0,16	6	0,2	0,1	0,2	0,8	0,1	7	0
Prevažne ihličnaté ≥ 75 %	Bez zásahu	0,60	21	0,6	0,5	0,6	3,1	0,5	26	0
Prevažne ihličnaté ≥ 75 %	CHVU	85,33	2 987	79,5	69,6	85,4	445,0	73,7	3 740	3 060
Prevažne ihličnaté ≥ 75 %	Obmedz 5 %	88,67	3 103	82,5	72,3	88,8	462,4	77,6	3 887	3 253
Prevažne listnaté ≥ 75 %	5 SOP	0,20	6	0,2	2,0	0,1	1,2	0,3	9	0
Prevažne listnaté ≥ 75 %	Bez zásahu	21,04	610	18,4	215,2	6,8	133,8	28,1	1 012	0
Prevažne listnaté ≥ 75 %	CHVU	121,33	3 519	105,9	1 240,6	39,4	771,3	143,5	5 819	4 659
Prevažne listnaté ≥ 75 %	Obmedz 10 %	10,99	319	9,6	112,3	3,6	69,8	14,7	529	400
Prevažne listnaté ≥ 75 %	Obmedz 5 %	88,65	2 571	77,4	906,5	28,8	563,5	113,2	4 260	3 512
Zmiešané lesy 25 - 75 %	Bez zásahu	12,60	403	10,8	45,1	9,5	68,1	14,1	551	0
Zmiešané lesy 25 - 75 %	Bez zásahu/CHVU	8,62	276	7,4	30,9	6,5	46,5	9,7	377	0
Zmiešané lesy 25 - 75 %	CHVU	289,74	9 272	249,4	1 037,5	217,9	1 565,1	226,5	12 568	10 238
Zmiešané lesy 25 - 75 %	Obmedz 5 %	215,97	6 911	185,9	773,4	162,4	1 166,6	230,9	9 430	7 851
Kr7 - lieštiny	Bez zásahu	0,80	7	0,3	2,7	0,1	2,8	0,1	13	0
Kr7 - lieštiny	CHVU	12,99	117	5,3	43,6	1,9	44,9	1,9	215	159
Kr7 - lieštiny	Obmedz 5 %	19,86	179	8,1	66,6	3,0	68,6	2,8	328	246
Kr7 - teplomilné kroviny	5 SOP	2,53	9	0,4	3,4	0,1	3,5	0,1	17	0
Kr7 - teplomilné kroviny	Bez zásahu	0,72	3	0,1	1,0	0,0	1,0	0,0	5	0
Kr7 - teplomilné kroviny	CHVU	8,18	29	1,4	11,0	0,5	11,3	0,5	54	40
Kr7 - teplomilné kroviny	Obmedz 10 %	21,33	77	3,5	28,8	1,2	29,4	0,9	141	99
Kr7 - teplomilné kroviny	Obmedz 5 %	51,56	186	8,3	69,6	2,9	71,0	2,6	340	256
Plochy s výmerou < 0,1 ha	CHVU	1,10	11	0,3	1,2	0,2	1,9	0,4	15	12
Plochy s výmerou < 0,1 ha	Obmedz 5 %	3,53	35	0,9	3,9	0,7	6,0	1,2	48	40

Možnosti riešenia bielych plôch

- trvalá zmena na trvalé trávne porasty – nevhodná – problematické je udržanie existujúceho stavu TTP pri dnešných množstvách pasúcich sa zvierat
- prekategorizovanie do LPF ako lesy – nutnosť obhospodarovania v zmysle lesného zákona (LHP, odborný lesný hospodár a nedovoľuje rúbať lesy mimo existujúcich rámcov rubných dôb)
- prekategorizovanie do ostatných plôch – je zlučiteľné a vhodné s navrhovaným riešením, ale nie nevyhnutné
- pestovanie vysokoenergetických lesných drevín (šľachtené vrbby, topole, cudzokrajné dreviny apod.) – nevhodné v podmienkach Poník (reliéf, klíma, nadm. výška, pôda), zložité aj z iných hľadísk (ochrana prírody, príprav pôdy, hnojenie, zavlažovanie, oplotenie a pod., právne)
- Obecný program starostlivosti o dreviny
- najvhodnejšie sa zdá udržanie súčasného stavu ako bielych plôch a zároveň ich energeticky využívať

Navrhované riešenie bielych plôch

- dostatočne veľký kataster s množstvom bielych plôch vo vlastníctve obce (Poníky približne $\frac{1}{2}$) dáva možnosti pre dlhodobejšie riešenia
- výmladkové hospodárenie
 - s rotačnou dobou 30 a viac rokov,
 - pri obhospodarovaní cca 1/30 až 1/50 územia pokrytého bielymi plochami
 - spracovávali by sa menšie plochy o výmere cca 1 ha (najviac 3 ha súvisle)
 - v rámci obnovných prvkov by sa ponechávali nespracované súvisle plochy o výmere cca 5 – 10 % z obnovného prvku
 - určité biele plochy po dohode s ochranou prírody ponechať bez zásahu a to predovšetkým v chránených územiach
- z hľadiska právneho, to umožňuje súčasná legislatíva – rozhodnutím obce
 - v prípade vlastných pozemkov obce – vhodné podložiť nezávislým posudkom, alebo rozhodnutím iného úradu
 - v prípade súkromných vlastníkov – riešiť po dohode s vlastníkmi za jasne stanovených vyššie uvedených limitov

A photograph of a forest landscape. In the foreground, there are large, moss-covered rocks. Several evergreen trees, possibly spruce or fir, are scattered throughout the scene. In the background, there are more trees, some of which appear to be deciduous and without leaves. The lighting suggests a sunny day, with shadows cast on the rocks and trees.

Ďakujeme za pozornosť